

26.02.2017

21 Şubat 2018

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL
TABİP ODASI

Sayı : HUB-2238-(G-7089)- 18-2843
Konu : Onur Kurulu Kararı (Dr. M. Canan KARATAY EFENDİGİL- Dr. Ümit AKTAŞ)

Türkiye Psikiyatri Derneği Başkanlığı
Tunus Cd. No: 59/5
Kavaklıdere - Ankara

İlgi: 12.01.2017 tarih ve 003/2017 sayılı yazınız.

Odamıza yaptığınız ilgi başvuru üzerine;

03.12.2016 tarihinde CCN Türk adlı TV kanalında yayınlanan "Gündem Özel" adlı programda

- Meslektaşlarını zemmedici söylemlerde bulunmak,
- Kişisel reklam amaçlı söylemlerde bulunmak,
- Etik olmayan söylemlerde bulunmak iddialarıyla
- TTB Disiplin Yönetmeliği'nin 3/c, 4/c maddeleri ile

Dr. M. Canan KARATAY EFENDİGİL ve Dr. Ümit AKTAŞ hakkında oluşturulan HUB-2238-(G-7089) sayılı soruşturma dosyası tamamlanarak Onur Kurulu'na sevk edilmiştir.

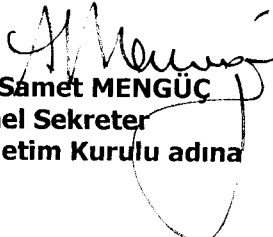
Onur Kurulu'nun 13.02.2018 tarihli toplantısında görüşülen dosya ile ilgili alınan karar örneği yazımız ekinde sunulmuştur.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası'nın 40. maddesi gereğince; kararın taraflara ulaştığı tarihten itibaren 15(onbeş) gün içerisinde itiraz olmadığı takdirde karar kesinleşecektir.

Bilgilerinizi rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla

Adres
Türkocağı Cad.
No 9 Kat 2-3
34440 Cağaloğlu
İstanbul
Telefon
(0 212) 514 02 92
(3 hat)
Faks
(0 212) 513 37 36

Dr. Samet MENGÜÇ
Genel Sekreter
Yönetim Kurulu adına

Anadolu Yakası
Bürosu
Osmanağa Mah.
Rihtim Cad.
Üsel İş Mrk.
No: 18 Kat: 4 D: 8
34714
Kadıköy
İstanbul
Telefon
(0 216) 349 73 04
Faks
(0 216) 414 00 84
Web
www.istabip.org.tr
E-Posta
istabip@istabip.org.tr

Eki: Karar örneği

CA/CC

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
**İSTANBUL
TABİP ODASI**

ONUR KURULU KARARI

Karar Tarihi : 13.02.2018
Karar No : 2018/023
Dosya No : HUB-2238

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu adına Genel Sekreter Dr. Yunus Hacimusalar, İstanbul Tabip Odası Başkanlığına başvuruda bulunarak 03.12.2016 tarihinde CNN Türk adlı televizyon kanalında yaptıkları açıklamalar nedeniyle Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş hakkında şikâyetle bulunmaktadır.

Türkiye Psikiyatri Derneği başvurusunda ifade edildiği üzere;

Dr. M. Canan Karatay ve Dr. Ümit Aktaş, "Gündem Özel" isimli TV programında yaptıkları açıklamalarla derneklerinin var oluş amacını, üyelerin mesleki menfaatlerini ve toplum sağlığını zedelemekte, açıklamaları aynı zamanda disiplin suçu oluşturmaktadır.

Bir hekimin uzmanlık eğitimi almadığı bir tıp alanında hasta tedavi etmeye yeltenmesi ya da uzmanı olmadığı tıpta uzmanlık dalının yetkisi dâhilindeki hastalıklarla ilgili bilimsel doğruluğu kanıtlanmamış iddialarda bulunması, tüm dünyada doğruluğu bilimsel olarak kabul edilmiş hastalık ve tedavi protokollerinin aksini iddia etmesi yasaktır.

Oysa Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş, adı geçen TV programında depresyonun bir barsak hastalığı olduğunu, ilaç verilmesinin doğru olmadığını ve beslenme ile tedavi edilebileceğini, Otizmin de yanlış beslenme sonucu ortaya çıktığını ve doğru beslenme ile tedavi edilebileceğini, sağlıklı beslenilirse depresyona girilmeyeceğini iddia etmektedirler.

Dr. Ümit Aktaş modern tıp ve onun depresyona karşı sunduğu çözümü eleştirerek "... modern tıp ne bağırsaklardan ne de probiyotiklerden bahsediyor..." " hastalarınıza antidepressan yazınca modern doktor oluyorsunuz, bizim gibi turşu, yoğurt yiyin dersiniz çağ dışı oluyorsunuz. Bize tamamlayıcı hekim diyorlar ama kusura bakmasınlar gerçek hekim biziz. Çünkü modern tıbbın önerdiği her şey 70 yıllıktır. Bizim söylediklerimizi ise Hipokrat da söylüyordu..." "depresyon bir bağırsak hastalığıdır..." diyerek "bağırsakları tedavi etmeden depresyonun tedavi edilemeyeceğini" ifade etmektedir.

Dr. Karatay da otizm, depresyon dâhil hemen her tür hastalığın doğru beslenme olarak ifade ettiği kendi kitaplarında yer alan beslenme kurallarına uyararak tedavi edilebileceğini ileri sürmektedir.

Sağlık Bakanlığı bilgi sisteminde pratisyen hekim olarak görülen Dr. Ümit Aktaş ve aynı sistemde iç hastalıkları uzmanı olarak görülen Dr. Karatay, uzmanlık alanları olmayan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanlık alanında yer alan hastalıklar ile ilgili tıp biliminin kurallarına aykırı söylemlerde bulunmaktadırlar. Bu yolla toplumda depresyon hastalığı olan hastalarda bilgi kirliliği yaratmakta, kafa karışıklığına neden olmaktadırlar.

Oysa depresyon çeşitleri olan, son derece ciddi bir ruhsal hastalıktır ve uygun biçimde tedavi edilmediğinde önemli sorunlara ve yüksek tedavi maliyetlerine neden olabilmektedir.

Birçok nedeni olabilen depresyonun tedavisinde en etkili yöntem ilaç ve psikoterapilerdir. Beslenme yöntemini değiştirerek veya turşu yiyerek depresyonun tedavi edildiğini gösteren usulüne uygun yapılmış bir bilimsel çalışma yoktur. Bu hastalıkları tek bir hastalık gibi göstererek sadece yeme içme alışkanlıklarını değiştirerek tedavi olunabileceğini söylemek tıbbi değildir.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu adına Genel Sekreter Dr. Yunus Hacimusalar meslek etiği kurallarına ve TTB Disiplin Yönetmeliğine aykırı davranan Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş hakkında soruşturma açılarak gerekenin yapılmasını talep etmektedir.

Başvuru üzerine inceleme yürüten İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu, Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş hakkında

- 03.12.2016 tarihinde CNN Türk isimli televizyon kanalında yayınlanan "Gündem Özel" isimli programda meslektaşlarını zemmedici söylemlerde bulunmak, kişisel reklam amaçlı söylemlerde bulunmak, bilimsel tıpla bağdaşmayan ve etik olmayan söylemlerde bulunmak

İddialarıyla TTB Disiplin Yönetmeliğinin 3/c ve 4/c maddeleri ile soruşturma açarak HUB-2238 sayılı dosyayı düzenlemiştir.

Dosya içeriğinde yer alan başvuru, TV programı, savunmalar, bilirkişi görüşü ile birlikte değerlendirildiğinde;

Kuruluş
1929
İstanbul Tabip Odası

AS

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

İSTANBUL
TABİP ODASI

03.12.2016 tarihinde CNN Türk isimli televizyon kanalında yayınlanan "Gündem Özel" isimli programa Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın katıldığı, birçok hastalık ve tedavileri ile ilgili bilgi verdikleri görülmektedir.

DEĞERLENDİRME:

Hekimlerin, hekimlik mesleği ile ilgili bilgi ve tecrübelerini TV programlarının da dâhil olduğu her mecrada kamu ile paylaşma hakları olduğu gibi, sağlıkla ilgili konularda toplumu bilgilendirme görevleri vardır.

Ancak bu haklarını kullanır, görevlerini yerine getirirken 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası, Hekimlik Meslek Etiği Kuralları, Tıbbi Deontoloji Tüzüğü, Dünya Tabipler Birliği Hekimlik Ahlakı Uluslararası Yasası, Dünya Tabipler Birliği Uluslararası Hekimlik Etiği gibi ulusal ve uluslararası yasa, tüzük ve kurallara uygun davranmak zorundadırlar.

Bu ulusal ve uluslararası belgeler özetle;

- Hekimlerin kişisel reklamlarını yapmalarını, meslektaşlarını küçük düşürücü davranışlarda bulunmalarını yasaklamaktadır.

Hekimler halkı eğitmekteki görevlerini yerine getirirken de insanları yanıltıcı, paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici beyanlardan kaçınmakla yükümlüdür.

- Hekimler insan sağlığının korunması ve geliştirilmesi, hastalıkların teşhis ve tedavisi ile ilgili bilgilendirme yaparken kendilerini asıl olarak uzmanlık alanları ile sınırlamaları genel bilimsel, etik bir kuraldır. Özel ilgi ile edinilen bilgiler veya sertifikasyon ile kazanılan eğitim, uzmanlık olarak görülmemeli, alınan eğitimin sınırları ve içeriği gelişigüzel çizilmemelidir.

Dr. Canan Karatay'ın İç Hastalıkları Uzmanı olduğu ve İç Hastalıkları Uzmanı olarak Profesörlük ünvanı aldığı, Dr. Ümit Aktaş'ın da tıp eğitiminden sonra tıpta uzmanlık eğitimi almadığı ancak akupunktur eğitimi alarak akupunktur sertifikası edindiği, ayrıca fitoterapi eğitimi alarak fitoterapi yüksek lisans diploması sahibi olduğu bilinmektedir. İki hekimin de tıp eğitimi almış olmaları ve uzun yıllar mesleki uygulama içinde olmaları nedeniyle depresyon, otizm, diyabet gibi hastalıklarla ilgili mesleki birikimlerini ifade etme hak ve yetkileri olduğu kabul edilmektedir. Ancak depresyon, otizm, diyabet gibi hastalıkların çok karmaşık tablolarla ortaya çıkabildiği, çok farklı tedavi yöntemlerinin uygulandığı, bu nedenle bu hastalıkların asıl olarak, o hastalıklarla ilgili uzmanlık alanlarının ilgilendiği de kabul edilmektedir. Bu nedenle bu alanlarla ilgili söz söyleme hak ve yetkisi öncelikle ilgili uzmanlık alanlarına ait olması, genel etik ve bilimsel bir kuraldır. Diğer uzmanlık alanlarında görev yapan hekimler veya uzman olmayan hekimler, değerlendirme yaparken ilgili uzmanlık alanlarındaki hekimlere ve o alanın çalışmalarına öncelik vermeli, halka yönelik mesajlarda da hastaları öncelikle ilgili uzmanlık alanlarına yönlendirmelidirler.

Bu nedenle "tip 2 diyabeti tam şifa ile tedavi edebiliyorum" ifadesi, bilimsel olarak doğru olmadığı gibi etik anlayışa uygun değildir. Bu tür söylemler kronik hastalığın yıpratmış hasta duygusunun açık bir istismarıdır ve reklam amaçlıdır.

- Dr. Canan Karatay'ın ve Dr. Ümit Aktaş'ın "glüten intoleransı depresyon ve şizofreniye yol açar", "depresyon bir bağırsak hastalığıdır" gibi herhangi bir kanıtı dayandırmayan değerlendirmeleri bilimsel olarak kanıtlanmış gibi kesin ifadeler ile yapmaları, yöntem olarak doğru olmadığı gibi bilimsel olarak da yanlıştır, bilimsel düşünce yapısına aykırıdır.
- Sorunlara yaklaşım ve çözümlerde farklılıklar bilimsel düşüncenin olmazsa olmazıdır. Ancak her farklı yaklaşım ve çözüm, kabul edilen yöntemlerle ortaya konmuş bilimsel çalışmalarla gerekçelendirilmelidir. Ayrıca kamuya açık bilgilendirmelerde kullanılacak dile özen dikkat edilmeli, farklı düşünenler zemmedilmemeli ve tüm bunları yaparken kişisel reklam va hasta istismarı konularına özen gösterilmelidir.

"Hipokrat böyle söylüyor" veya "kitaplarımda yazdım" türü anlatımlar, "biz ve onlar", "asıl doktor biziz" gibi tanımlamalar, meslektaşlar arası iyi ilişkileri bozucu ve meslektaşını olumsuzlayan ve istismara açık ifadelerdir.

- Hekimlerin diğer bir hekimin mesleki uygulamaları ile ilgili değerlendirme yapmaları, onların mesleki uygulama ve bilgilerini tartışmaları ve hatta uygun görmedikleri konuları ifade etmeleri kusur olarak görülmez. Ancak bunu yaparken kışkırtıcı olmamalıdır, tıbbi uygulama ve bilgi değerlendirilmelidir, neyin neden doğru olmadığı ifade edilmelidir. Kimin hangi nedenle eleştirildiği açıklıkla ifade edilmeli, muhatabı belli olmayan genel suçlamalar yapılmamalı, tüm hekimler hedef alınmamalıdır.

Adres

Türkocağı Cad.
No 9 Kat 2-3
34440 Cağaloğlu
İstanbul

Telefon

(0 212) 514 02 92
(3 hat)

Faks

(0 212) 513 37 36

Anadolu Yakası

Bürosu

Osmanağa Mah.
Rihim Cad.
Üsel İş Mrk.

No: 18 Kat: 4 D: 8
34714

Kadıköy

İstanbul

Telefon

(0 216) 349 73 04

Faks

(0 216) 414 00 84

Web

www.istabip.org.tr

E-Posta

istabip@istabip.org.tr

Kuruluş
1929
İstanbul Tabip Odası

AS

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

İSTANBUL
TABİP ODASI

TV programında Dr. Canan Karatay ve Dr. Ümit Aktaş'ın kendileri dışındaki tüm hekimler için "beslenmenin önemi anlatılmıyor" "sadece ilaç veriliyor" gibi söylemler içine girdikleri görülmektedir. Bu ifadeler ile soyut bir düşman yaratılarak kendileri dışındaki hekimlerin yanlış uygulamalar içinde olduğu izlenimi verilmektedir. Bu tarz bir anlatım etik olarak uygun olmadığı gibi gerçek olmadığı da bilinmektedir.

- Ülkemizde antibiyotik kullanımında birçok yanlış olduğu, bu yanlışlığın hekimler tarafından da beslendiği ve bu durumun bir halk sağlığı sorunu haline geldiği, sorunun çözümü için akılcı ilaç kullanımı konusunda politikalar geliştirilmesi gerektiği açıktır.

Ancak doğru ve yerinde kullanıldığında antibiyotiklerin birçok ölümcül hastalığı tedavi ettiği, hayat kurtarıcı olduğu bir gerçek iken TV programında "artık antibiyotikler sona erdi, yerine beslenme tıbbi geldi" "antibiyotiksiz her şey geçer" gibi bir yaklaşımın hiçbir temeli yoktur. Programın ilerleyen aşamasında antibiyotikler konusunda söylemler düzeltilse de bu tür yanlış, spekülasyon ve çarpıcı ifadelerin halk sağlığına ciddi zararlarının olduğu bilinmektedir.

Ülkemizde ve Dünyada sağlığın piyasalaşması ile birlikte hastalıkların teşhis ve tedavisinde teknoloji ve ilaç sanayii ağırlığı arttırılmaya çalışılmaktadır. Buna karşı; hastalara yeterli zaman ayrılmasının hekimlik sanatının esası olduğu, koruyucu hekimliğin, beslenme ve yaşam biçiminin hastalıkların engellenmesindeki önemi hekimler tarafından her ortamda ifade edilmektedir. Bu söylemler yokmuş gibi hekimleri ikiye ayırmak, "biz tıbbi veriyoruz, onlar ilaç", "biz tedavi ediyoruz, onlar semptomları gideriyor" gibi ikilemlere sokmak, "modern tıp ve biz" diye ayrımcı yaklaşımlarda bulunmak etik açıdan doğru olmadığı gibi meslektaşlarına karşı saldırı dili olduğu da görülmektedir.

Dr. Canan Karatay ve Dr. Ümit Aktaş'ın "modern tıp" olarak olumsuzladıkları bilimsel tıp alanındaki çalışmaların görülebildiği Pubmed gibi bir arama motorunda yapılacak kısa bir araştırma, tıbbin içinde olduğu probiyotiklerle beslenme ile ilgili sayıları yılda binlerle ifade edilen bilimsel çalışmayı ortaya koyacaktır. Hal böyle iken bu tür ifadeler kullanılması meslektaşların ve tıp biliminin olumsuzlanması, ayrımcı bir dile kullanılmasının amacı ancak kişisel tanıtım ve reklam olabilir, ancak hekimlere ve hekimliğe karşı önyargılar yaratacak bir dil kullanılması, halk sağlığına zarar verecektir.

SONUÇ:

- Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın TV programında genel ifadeler kullanarak kendileri, dışındaki tüm hekimleri olumsuzladıkları, uzmanlık alanları dışı konularda tartışmalı konuları kesin gibi sundukları, doğru olmayan bilgiler verdikleri, programı kişisel tanıtım ve reklam aracı haline getirdikleri,

TV programında verdikleri bilgilerin etik olmadığı, kusurlu olduğu, halk sağlığına zarar verdiği anlaşılarak

Kusurlu fiili nedeniyle Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın TTB Kanununun 39. maddesi gereğince

PARA CEZASI YLA CEZALANDIRILMASINA

Para cezasının fiilin gerçekleştiği 2016 yılı için karşılığı olan **1325,00 ₺** olarak belirlenmesine,

para cezasının Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'a ayrı ayrı tahakkuk ettirilmesine,

soruşturma ve yargılama gideri olarak tahakkuk eden **439.00 ₺**'nin Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'tan müştereken ve müteselsilen tahsil edilmesine

OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Dr. Nergis ERDOĞAN

Dr. Lütfi TELCİ

Dr. Yavuz CEYLAN

Dr. Gökhan ERSOY

Dr. Hacer Selma OKKAOĞLU MUTLU

Adres
Türkocağı Cad.
No 9 Kat 2-3
34440 Cağaloğlu
İstanbul

Telefon

(0 212) 514 02 92
(3 hat)

Faks

(0 212) 513 37 36

Anadolu Yakası

Bürosu

Osmanağa Mah.

Rıhtım Cad.

Ülser İş Mrk.

No: 18 Kat: 4 D: 8

34714

Kadıköy

İstanbul

Telefon

(0 216) 349 73 04

Faks

(0 216) 414 00 84

Web

www.istabip.org.tr

E-Posta

istabip@istabip.org.tr

Kuruluş
1929
İstanbul Tabip Odası